

2014-06-27

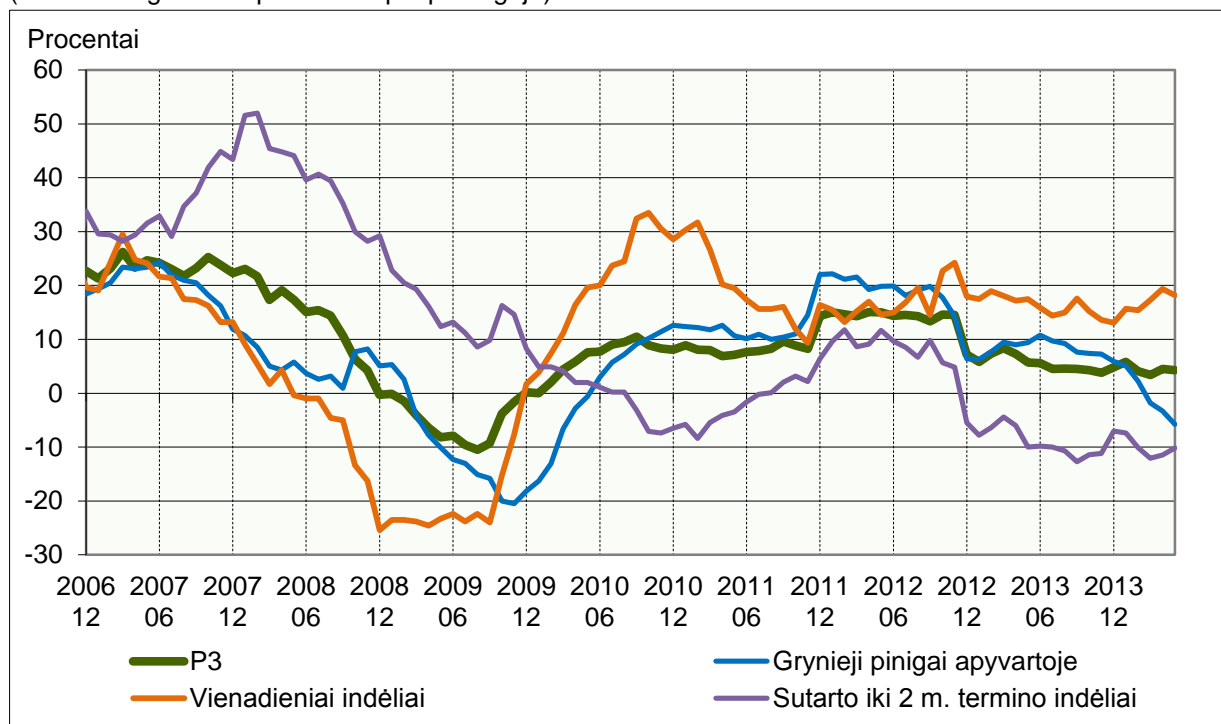
2014 M. GEGUŽĖS MĖN. PINIGŲ IR KITŲ PFI BALANSO APŽVALGA

Per 2014 m. gegužės mėn. pinigų finansinių institucijų (PFI) grynasis išorės turtas padidėjo 1,4 mlrd. ir buvo 12,4 mlrd. litų. Vidaus kreditas per mėnesį padidėjo 615,7 mln. dėl išaugusio kredito kitiems rezidentams ir valdžiai – atitinkamai 353,9 mln. ir 261,8 mln. litų. Pinigai P3 per mėnesį sumažėjo 528,8 mln. litų, o jų metinis augimo tempas mėnesio pabaigoje sudarė 4,3 procento. Pinigų P3 sumažėjimui didžiausią įtaką turėjo sumažėję sutarto iki 2 m. termino indėliai (289,0 mln. Lt), grynieji pinigai apyvartoje (184,9 mln. Lt), vienadieniai indėliai (33,0 mln. Lt) ir skolos vertybiniai popieriai iki 2 m. (23,9 mln. Lt), o P3 didino įspėjamojo iki 3 mėn. laikotarpio indėlių pokytis – jie padidėjo 2,0 mln. litų.

Pinigų kiekiai per metus padidėjo taip: P1 – 11,2, P2 – 4,6, o P3 – 4,3 procento. 2014 m. gegužės pabaigoje pinigai P1 sudarė 40,1 mlrd., P2 – 55,5 mlrd., o P3 – 55,8 mlrd. litų.

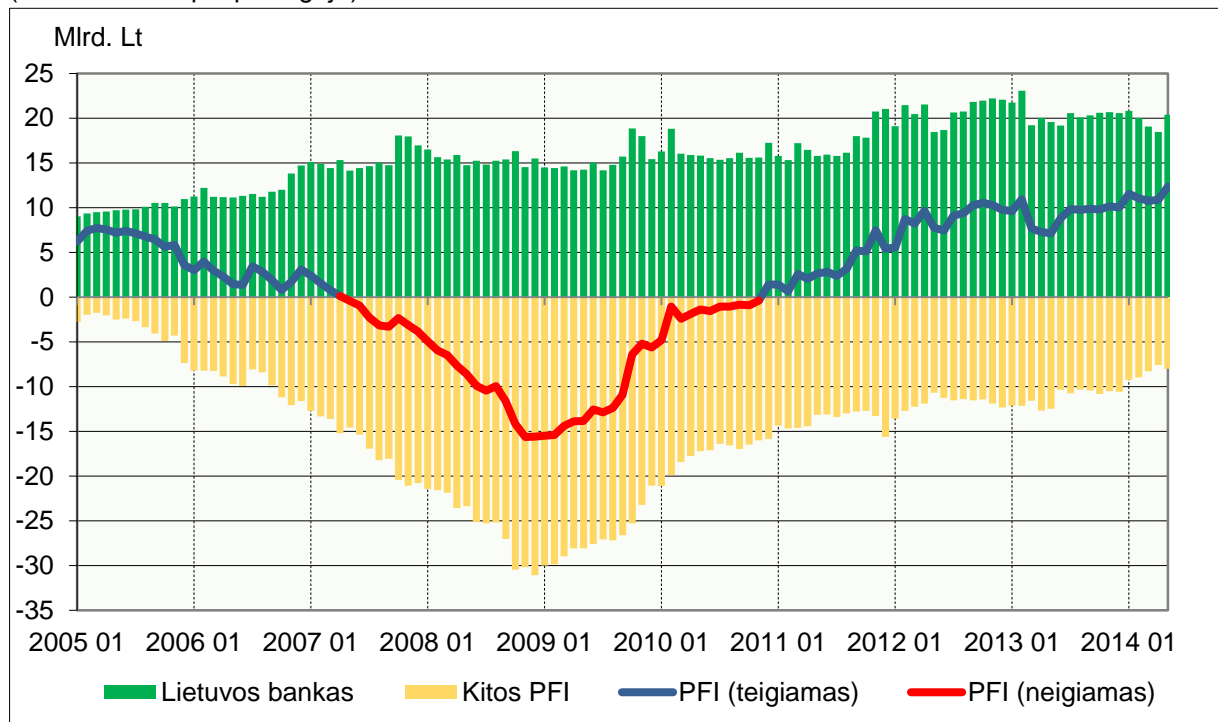
Gegužės mėn. pinigai P3 sumažėjo dėl to, kad sutarto iki 2 m. termino indėliai, grynieji pinigai apyvartoje, vienadieniai indėliai ir skolos vertybiniai popieriai iki 2 m. sumažėjo atitinkamai 289,0 mln., 184,9 mln., 33,0 mln. ir 23,9 mln. litų. Tačiau P3 didino įspėjamojo iki 3 mėn. laikotarpio indėliai, padidėję 2,0 mln. litų. Išsamūs duomenys pateikiami apžvalgos pabaigoje esančioje 1 lentelėje.

1 pav. Pinigai P3 ir jų sudedamosios dalys
(metiniai augimo tempai laikotarpio pabaigoje)

PFI grynasis išorės turtas per mėnesį padidėjo 1,4 mlrd. ir 2014 m. gegužės pabaigoje buvo lygus 12,4 mlrd. litų. Kaip matyti iš 2 pav., nuo 2008 m. pabaigos PFI grynasis išorės turtas sparčiai didėjo. Per pastaruosius dvejus metus jis padidėjo 5,1 mlrd. litų: Lietuvos banko – 2,6 mlrd., kitų PFI – 2,5 mlrd. litų. Lietuvos bankų sistemos (kitų PFI) grynasis išorės turtas per šį laikotarpį padidėjo dėl to, kad 2,1 mlrd. litų sumažėjo išorės įsipareigojimai.

2 pav. PFI grynasis išorės turtas
(likučiai laikotarpio pabaigoje)

Gegužės mėn. vidaus kreditas padidėjo 615,7 mln. litų dėl išaugusio kredito kitiems rezidentams (353,9 mln. Lt) ir kredito valdžiai (261,8 mln. Lt). Kitų PFI paskolos nefinansinėms korporacijoms ir namų ūkiams padidėjo atitinkamai 267,3 mln. ir 87,6 mln., o paskolos valdžiai ir finansiniams tarpininkams sumažėjo atitinkamai 5,4 mln. ir 0,9 mln. litų. Paskolos namų ūkiams padidėjo todėl, kad padidėjo paskolos būstui įsigyti (57,4 mln. Lt), vartojimui (17,5 mln. Lt) ir kitos paskolos (12,7 mln. Lt).

Vertinant skolinimo struktūrą pagal valiutas, matyti, kad dominavo kitų PFI paskolos visiems rezidentams eurais: gegužės pabaigoje jos sudarė 67,4, o paskolos litais – 30,7 procento. Tokie paskolų pagal valiutas skirtumai susidarė dėl kitų PFI paskolų nefinansinėms korporacijoms ir namų ūkiams struktūros. Gegužės pabaigoje kitų PFI paskolos nefinansinėms korporacijoms eurais sudarė 71,8, o litais – 25,2 procento. Kitų PFI paskolos namų ūkiams eurais sudarė 68,8, o paskolos litais – 30,3 procento. Nuo 2011 m. gruodžio pabaigos kitų PFI paskolų namų ūkiams dalis litais padidėjo 4,6, o paskolų eurais dalis sumažėjo 4,4 procentinio punkto.

2014 m. gegužės mėn. ilgesnės trukmės PFI finansiniai įsipareigojimai padidėjo 92,7 mln. litų: išaugo kapitalas ir atsargos (101,6 mln. Lt) ir sutarto nuo 2 m. termino indėliai (3,5 mln. Lt), tačiau sumažėjo skolos vertybiniai popieriai nuo 2 m. (12,4 mln. Lt). Centrinės valdžios indėliai per mėnesį padidėjo 2,3 mlrd.: Lietuvos banke laikomi indėliai – 2,3 mlrd., o laikomi kitose PFI – 38,1 mln. litų.

Pastabos

1. Jei nenurodyta kitaip, apžvalgoje pokyčiai per mėnesį (litais) ir metiniai augimo tempai (procentais) pateikiami kaip sandoriai, t. y. iš skirtumo tarp likučių ataskaitinio ir ankstesnio laikotarpio pabaigoje pašalinus perkainojimų dėl kainos ir valiutos kurso, taip pat perklasifikavimų įtaką.
2. Kitus trumpalaikius indėlius, t. y. P2 minus P1, sudaro sutarto iki 2 m. termino indėliai ir įspėjamojo iki 3 mėn. laikotarpio indėliai.
3. Rinkos priemonės, t. y. P3 minus P2, sudaro atpirkimo sandoriai, pinigų rinkos fondų akcijos (vienetai) ir skolos vertybiniai popieriai iki 2 m.
4. Apžvalgoje vartojamos sąvokos aiškinamos Lietuvos banko interneto svetainėje (<http://www.lb.lt/metodologija>).

1 lentelė. Pinigai ir jų priešiniai
Mln. Lt

	Likučiai praėjusio laikotarpio pabaigoje	Sandoriai per laikotarpį	Kiti likučių pokyčiai per laikotarpį	Likučiai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Metiniai augimo tempai, procentais	
	2014 04	2014 05	2014 05	2014 05	2014 04	2014 05
Pinigai P2	56 005,5	-504,9	19,8	55 520,4	5,0	4,6
Pinigai P1	40 347,5	-217,9	11,3	40 140,8	12,8	11,2
Grynieji pinigai apyvartoje	10 115,4	-184,9	0,5	9 931,1	-3,3	-5,8
Vienadieniai indėliai	30 232,1	-33,0	10,7	30 209,7	19,4	18,2
Kiti trumpalaikiai indėliai	15 658,0	-287,0	8,6	15 379,6	-10,8	-9,5
Sutarto iki 2 m. termino indėliai	15 108,8	-289,0	8,7	14 828,5	-11,5	-10,2
Įspėjamojo iki 3 mėn. laikotarpio indėliai	549,2	2,0	-0,1	551,1	14,3	14,7
Rinkos priemonės	321,0	-23,9	0,7	297,8	-43,4	-25,3
Atpirkimo sandoriai	0,0	0,0	0,0	0,0	x	x
Pinigų rinkos fondų akcijos (vienetai)
Skolos vertybiniai popieriai iki 2 m.	321,0	-23,9	0,7	297,8	-39,5	-24,8
Pinigai P3	56 326,5	-528,8	20,5	55 818,2	4,5	4,3
Grynasis išorės turtas	10 867,7	1427,6	72,7	12 368,0	51,8	79,1
Kreditas valdžiai	8 744,1	261,8	-0,4	9 005,4	4,2	5,4
Paskolos	3 941,2	-5,4	-2,2	3 933,6	-4,5	-3,6
Vertybiniai popieriai, išskyrus akcijas	4 802,9	267,2	1,7	5 071,8	12,6	13,6
Kreditas kitiems rezidentams	54 684,5	353,9	-22,2	55 016,3	-1,3	-0,1
Paskolos	53 322,4	354,0	-21,4	53 654,9	-1,0	0,2
Vertybiniai popieriai, išskyrus akcijas	102,9	0,0	-0,1	102,8	-18,7	-18,7
Akcijos ir kita nuosavybė	1 259,3	-0,1	-0,7	1 258,5	-11,3	-11,2
Centrinės valdžios indėliai (atimama)	3 452,8	2311,0	-0,4	5 763,4	3,6	78,3
Ilgesnės trukmės finansiniai įsipareigojimai (atimama)	14 486,2	92,7	13,2	14 592,1	7,0	7,4
Kiti grynieji straipsniai (atimama)	30,9	168,4	16,7	216,0	x	x

Pastaba: dėl apvalinimo dėmenų sumos gali nesutapti.

Sutartiniai ženklai

„0,0“ Rodiklio dydis yra mažesnis negu nurodyti matavimo vienetai.

„...“ Nėra duomenų, nors reikškinys (rodiklis) atitinkamu laikotarpiu buvo.

„x“ Tokia išraiška rodiklis neskaiciuojamas, nors reikškinys (rodiklis) atitinkamu laikotarpiu buvo.

Ekonomikos ir finansinio stabilumo tarnybos
Statistikos departamentas